Euroopa Parlament
2024-2029

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2025)0328

Geneetiliselt muundatud suhkrupeet KWS20-1

Euroopa Parlamendi 16. detsembri 2025. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud suhkrupeedist KWS20-1 valmistatud toitu, toidu koostisosi ja sööta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (D110122/02 – 2025/2959(RSP))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse komisjoni rakendusotsuse eelnõu, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud suhkrupeedist KWS20-1 valmistatud toitu, toidu koostisosi ja sööta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (D110122/02),

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta[1], eriti selle artikli 7 lõiget 3 ja artikli 19 lõiget 3,

– võttes arvesse määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklis 35 osutatud alalises taime-, looma-, toidu- ja söödakomitees 14. oktoobril 2025 toimunud hääletust, mille tulemusel arvamust ei esitatud, ning apellatsioonikomitees 28. novembril 2025 toimunud hääletust, mille tulemusel samuti arvamust ei esitatud,

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse (EL) nr 182/2011 (millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes)[2] artiklit 11,

– võttes arvesse Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) 26. märtsil 2025

---

1 ELT L 268, 18.10.2003, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1829/oj.

2 ELT L 55, 28.2.2011, lk 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.

vastu võetud ja 12. mail 2025 avaldatud arvamust[3],

– võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone, milles on esitatud vastuväited geneetiliselt muundatud organismide lubamise kohta[4],

---

[3] EFSA geneetiliselt muundatud organismide komisjoni teaduslik arvamus geneetiliselt muundatud suhkrupeedi KWS20-1 hindamise kohta (taotlus GMFF-2023-14732). EFSA Journal 2025; 23(5):9381; https://doi.org/10.2903/j.efsa.2023.8166.

[4] Euroopa Parlament võttis kaheksandal ametiajal vastu 36 resolutsiooni ja üheksandal ametiajal 38 resolutsiooni, milles vaidlustati GMOde kasutamiseks lubade andmine. Lisaks sellele on Euroopa Parlament kümnendal ametiajal vastu võtnud järgmised resolutsioonid:

- Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse (EL) 2024/2628 kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi MON 89034 × 1507 × NK603 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/1798, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1797/oj).
- Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse (EL) 2024/2627 kohta, millega lubatakse viia turule geneetiliselt muundatud puuvilla COT102 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/1798, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1798/oj).
- Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse (EL) 2024/2629 kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 ja selle kaheksat alakombinatsiooni sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/1799, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1799/oj).
- Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse (EL) 2024/1828 kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi MON 810 sisaldava, sellest koosneva ja sellest valmistatud toidu ja sööda turuleviimise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni rakendusotsus (EL) 2017/1207 (ELT C, C/2025/1800, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1800/oj).

– võttes arvesse kodukorra artikli 115 lõikeid 2 ja 3,

– võttes arvesse keskkonna-, kliima- ja toiduohutuse komisjoni

---

– Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse (EL) 2024/1822 kohta, millega lubatakse viia turule geneetiliselt muundatud maisi DP915635 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/1801, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1801/oj).
– Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse (EL) 2024/1826 kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud maisi DP23211 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/1802, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1802/oj).
– Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse (EL) 2024/2618 kohta, millega lubatakse viia turule geneetiliselt muundatud maisi DP202216 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/1803, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1803/oj).
– Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse viia turule geneetiliselt muundatud maisi MON 94804 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/1804, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1804/oj).
– Euroopa Parlamendi 12. veebruari 2025. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse viia turule geneetiliselt muundatud maisi MON 94804 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/2246, 29.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2246/oj).
– Euroopa Parlamendi 12. veebruari 2025. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse viia turule geneetiliselt muundatud maisi MON 95275 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/2247, 29.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2247/oj).
– Euroopa Parlamendi 8. mai 2025. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba MON 87705 × MON 87708 × MON 89788 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (P10_TA(2025)0106).

resolutsiooni ettepanekut,

A. arvestades, et 30. mail 2023 esitas Belgias asuv äriühing Bayer Agriculture B. V. Ameerika Ühendriikides asuva äriühingu Bayer CropScience LP ja Saksamaal asuva äriühingu KWS SAAT SE & Co. KGaA nimel kooskõlas määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklitega 5 ja 17 Madalmaade pädevale asutusele taotluse lasta turule geneetiliselt muundatud suhkrupeedist KWS20-1 (edaspidi „geneetiliselt muundatud suhkrupeet“) toodetud toitu, toidu koostisosi ja sööta;

B. arvestades, et EFSA esitas 12. mail 2025 heakskiitva teadusliku arvamuse, milles jõuti järeldusele, et geneetiliselt muundatud suhkrupeet on sama ohutu kui selle tavapärane vaste; arvestades, et selles arvamuses ei käsitletud mitut laiemat keskkonna-, sotsiaalmajanduslikku ja kumulatiivset mõju, mis EFSA arvates ei

---

– Euroopa Parlamendi 8. oktoobri 2025. aasta resolutsioon komisjoni 22. septembri 2025. aasta rakendusotsuse (EL) 2025/1898 kohta, millega lubatakse turule lasta geneetiliselt muundatud maisi DP51291 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest valmistatud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (P10_TA(2025)0222).
– Euroopa Parlamendi 25. novembri 2025. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse turule lasta geneetiliselt muundatud maisi DAS1131 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest valmistatud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (P10_TA(2025)0288).
– Euroopa Parlamendi 25. novembri 2025. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud puuvilla MON 88913 (MON-88913-8) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (P10_TA(2025)0289).
– Euroopa Parlamendi 25. novembri 2025. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud rapsi MON 88302 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (P10_TA(2025)0290).
– Euroopa Parlamendi 25. novembri 2025. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud sojauba MON 89788 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (P10_TA(2025)0291).
– Euroopa Parlamendi 25. novembri 2025. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi MON 87427 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (P10_TA(2025)0292).

kuulu tema pädevusse;

C. arvestades, et geneetiliselt muundatud suhkrupeet aretati glüfosaadi-, dikamba- ja ammooniumglufosinaadipõhiste herbitsiidide taluvuse tagamiseks;

D. arvestades, et EFSA tehtud riskihindamine ei hõlmanud pikaajalisi toksikoloogilisi uuringuid ega kumulatiivse ja kombineeritud mõju üksikasjalikku analüüsi, sealhulgas võimalikku koostoimet suhkrupeedi kasvatamisel tavaliselt kasutatavate pestitsiidijääkidega;

E. arvestades, et valdavat osa geneetiliselt muundatud kultuuridest, sealhulgas geneetiliselt muundatud suhkrupeeti, on geneetiliselt muundatud nii, et need on tolerantsed vähemalt veel ühe herbitsiidi suhtes, mida saab kasutada kogu geneetiliselt muundatud kultuuri kasvatamise ajal, ilma et taimed sureks, nagu juhtuks herbitsiidide suhtes mittetolerantsete kultuuride puhul; arvestades, et mitu uuringut näitab, et herbitsiiditolerantsete geneetiliselt muundatud kultuuride kasvatamise tõttu hakatakse rohkem kasutama lisaherbitsiide, seda peamiselt herbitsiiditolerantse umbrohu tekke tõttu[5];

F. arvestades, et herbitsiiditolerantsete geneetiliselt muundatud kultuuride puhul sõltuvad põllumajandustootjad umbrohutõrjesüsteemist, mis põhineb suures osas või täielikult herbitsiididel, nõudes neilt geneetiliselt muundatud seemnete eest lisatasu, mis on õigustatud ainult siis, kui selliseid seemneid ostvad põllumajandustootjad kasutavad ka lisaherbitsiide; arvestades, et geneetiliselt muundatud suhkrupeeti kasvatavate põllumajandusettevõtjate suurem sõltuvus lisaherbitsiididest kiirendab nende herbitsiidide suhtes resistentse umbrohu teket ja levikut ning suurendab seega veelgi vajadust herbitsiidide kasutamise järele, tekitades nõiaringi, kus nendest loobuda on keeruline; arvestades, et selle tagajärjel suureneb herbitsiidide liigsest kasutamisest tingitud kahjulik mõju mulla seisundile, vee kvaliteedile ning maapealsele ja -alusele elurikkusele, samuti suureneb inimeste ja loomade kokkupuude nendega, võimalik et ka

---

5 Vt nt Bonny, S., „Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact“ (Geneetiliselt muundatud herbitsiiditolerantsed põllukultuurid, umbrohi ja taimemürgid: ülevaade ja mõju), Environmental Management, jaanuar 2016, 57(1), lk 31–48, https://doi.org/10.1007/s00267-015-0589-7, ja Benbrook, C.M., „Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years“ (Geneetiliselt muudetud põllukultuuride mõju pestitsiidikasutusele USAs – esimesed 16 aastat), Environmental Sciences Europe, 28. september 2012, köide 24(1), https://doi.org/10.1186/2190-4715-24-24.

toidus ja söödas leiduvate herbitsiidijääkide suurenemise tõttu[6];

G. arvestades, et glüfosaadi kantserogeensuse suhtes on endiselt tõsiseid küsimusi; arvestades, et EFSA jõudis 2015. aasta novembris järeldusele, et glüfosaat ei ole tõenäoliselt kantserogeenne, ja Euroopa Kemikaaliamet jõudis 2017. aasta märtsis järeldusele, et selle klassifitseerimata jätmine oli õigustatud; arvestades, et Maailma Terviseorganisatsiooni vähile spetsialiseerunud amet Rahvusvaheline Vähiuurimiskeskus seevastu klassifitseeris 2015. aastal glüfosaadi inimeste jaoks tõenäoliselt kantserogeenseks aineks; arvestades, et mitu hiljutist eelretsenseeritud teadusuuringut kinnitavad glüfosaadi võimalikku kantserogeenset toimet[7];

H. arvestades, et dikamba on väga lenduv aine, mis tähendab, et kasutamisel kipub see paiskuma õhku ning kandub seejärel tuulega edasi, kuni langeb maha, ja see võib tekitada kokkupuute kaudu inimestele, loomadele ja sellistele taimedele, puudele, sh viinapuudele, ja põõsastele, millele see ettenähtud ei ole, tõsiseid kahjustusi, eriti kokkupuutel mitme aasta vältel; arvestades, et dikamba kandumine lähedalasuvatele kultuuridele ja puudele, sh viinapuudele, ja nende kahjustamine on muutunud probleemiks, mis tekitab suuri lõhesid ja vastandumist eri põllumajandustootjate ja naabrite vahel maapiirkonnas ning on toonud kaasa ulatuslikud kohtuvaidlused saagi ikaldumise ja uute taimede istutamise kulude üle;

I. arvestades, et glufosinaat on klassifitseeritud kategooria 1B reproduktiivtoksiliseks aineks ning seetõttu kehtivad selle suhtes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1107/2009[8] sätestatud piirkriteeriumid; arvestades, et glufosinaat oli liidus kasutamiseks heaks kiidetud ajavahemikuks, mis lõppes 31. juulil 2018;

J. arvestades, et taotlust toetavad välikatsed viidi läbi piiratud geograafilistes ja kliimatingimustes ainult Ameerika Ühendriikides, mis ei esinda suhkrupeedikasvatuspiirkondade, sealhulgas kliimamuutustega seotud stressiteguritest tugevalt mõjutatud

---

6 Vt nt: https://doi.org/10.1002/ps.8105, https://doi.org/10.1016/j.geoforum.2009.03.009.

7 Vt nt: https://doi.org/10.1016/j.mrrev.2019.02.001, https://doi.org/10.1093/ije/dyz017, https://doi.org/10.1371/journal.pone.0219610 ja https://doi.org/10.1186/s13045-019-0767-9.

8 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1107/oj).

piirkondade täielikku mitmekesisust;

K. arvestades, et elurikkusele, mulla seisundile, tolmeldajatele ja mittesihtorganismidele avalduva võimaliku kahjuliku mõju sõltumatu kontrollseire ei ole endiselt piisavalt tagatud;

L. arvestades, et teadusliku ebakindluse korral tuleks kohaldada Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 191 sätestatud ettevaatuspõhimõtet;

M. arvestades, et määruses (EÜ) nr 1829/2003 nõutakse, et geneetiliselt muundatud toit ja sööt ei tohi avaldada kahjulikku mõju inimeste ja loomade tervisele ega keskkonnale;

N. arvestades, et geneetiliselt muundatud suhkrupeedile liidu loa andmine ei oleks kooskõlas taimekaitsevahendite kasutamise vähendamist käsitlevate rahvusvaheliste kohustustega[9], võttes arvesse inimeste, loomade ja keskkonna suuremat kokkupuudet glüfosfaadi, dikamba ja glufosinaadiga riikides, kus kasvatatakse seda herbitsiiditolerantset geneetiliselt muundatud kultuuri, ning sellega seotud võimalikke raskeid tervisemõjusid;

O. arvestades, et komisjoni rakendusotsus võimaldaks liitu importimist, mis ei vasta liidu põllumajandustootjate poolt järgitavatele standarditele ja seab nad seetõttu ebasoodsasse konkurentsiolukorda;

P. arvestades, et ELi põllumajanduse tulevikku käsitleva strateegilise dialoogi järeldustes[10] kutsutakse komisjoni üles uuesti hindama oma lähenemisviisi põllumajanduslike toiduainete impordi ja ekspordi turulepääsule, võttes arvesse liidu ja selle kaubanduspartnerite lahknevate standardite probleemi; arvestades, et ülemaailmselt õiglasemad kaubandussuhted, mis on kooskõlas tervisliku keskkonna eesmärkidega, olid 2023. ja 2024. aasta meeleavaldustel üks põllumajandustootjate peamisi nõudmisi;

Q. arvestades, et Euroopa Parlament on korduvalt rõhutanud, et komisjon ei tohiks anda luba GMOdele juhtudel, kui liikmesriigid ei saavuta alalises taime-, looma-, toidu- ja söödakomitees või apellatsioonikomitees kvalifitseeritud häälteenamust, et tegeleda

---

9 2022. aasta detsembris lepiti ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste konverentsi 15. istungjärgul kokku ülemaailmses elurikkuse raamistikus, mis sisaldab üleilmset eesmärki vähendada taimekaitsevahenditest tulenevaid ohte 2030. aastaks vähemalt 50 % (vt https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/et/ip_22_7834).

10 https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal/agriculture-and-green-deal/strategic-dialogue-future-eu-agriculture_et

demokraatia püsiva puudujäägiga;

R. arvestades, et kuigi komisjon tunnistab puudujääke demokraatlikus protsessis, liikmesriikide toetuse puudumist ja Euroopa Parlamendi vastuväiteid, jätkab ta siiski GMOdele lubade andmist;

S. arvestades, et terviseühtsuse põhimõtte kohaselt tuleb GMOde pikaajalise kestlikkuse ja ohutuse hindamisel arvesse võtta inimeste, loomade, taimede ja keskkonna tervise vastastikust sõltuvust;

1. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsuse eelnõu ületab määruses (EÜ) nr 1829/2003 sätestatud rakendamisvolitusi;

2. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsuse eelnõu on vastuolus liidu õigusega, sest see ei ole kooskõlas määruse (EÜ) nr 1829/2003 eesmärgiga, milleks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 178/2002[11] sätestatud üldpõhimõtete kohaselt on luua alus inimeste elu ja tervise, loomade tervise ja heaolu ning keskkonna ja tarbijate huvide kaitse kõrge taseme tagamiseks seoses geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kasutamisega ning tagada samal ajal ka siseturu tõhus toimimine;

3. palub komisjonil oma rakendusotsuse tagasi võtta;

4. kutsub komisjoni üles geneetiliselt muundatud suhkrupeedile luba mitte andma, kuna puuduvad piisavad tõendid pikaajalise mõju kohta bioloogilisele mitmekesisusele, toiduohutusele, põllumajandustootjate elatusvahenditele ja loomatervisele kooskõlas terviseühtsuse põhimõttega;

5. kutsub komisjoni üles esitama viivitamata seadusandliku ettepaneku GMOsid käsitleva otsustusprotsessi reformimiseks, et reageerida Euroopa Parlamendi järjepidevatele vastuväidetele ja liikmesriikide kvalifitseeritud häälteenamuse puudumisele;

6. rõhutab sellega seoses, et liidus keelatud herbitsiidide, näiteks glufosinaadi suhtes tolerantseks muudetud geneetiliselt muundatud taimede importimise lubamine toidu või söödana kasutamiseks on vastuolus liidu rahvusvaheliste kohustustega, mis tulenevad muu hulgas ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsioonist ja ÜRO kestliku arengu eesmärkidest, sealhulgas Kunmingi-Montreali raamistikust, ning et see loob liidu põllumajandustootjatele ebavõrdsed tingimused;

7. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon

---

[11] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/178/oj).

nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.